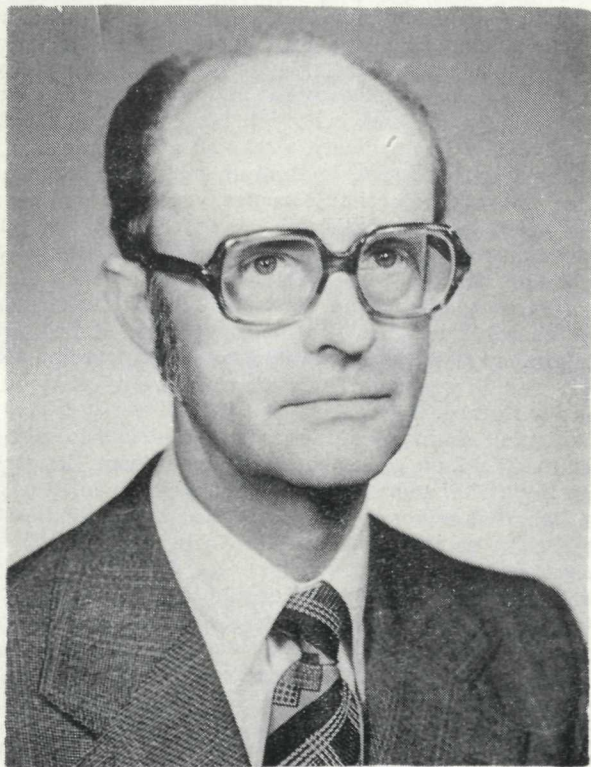

KRONIKA

Prof. RNDr. Milan Mišík, DrSc., päťdesiatročný

3. novembra 1978 sa v plnom zdraví, pracovnom nadšení a pri perspektívnych predsavzatiach do budúcnosti dožíva päťdesiatich rokov prof. RNDr. Milan Mišík, DrSc. Pri významnom životnom výročí sa jubilant môže s potešením a hrdo pozeráť aj na doterajšie výsledky svojej práce.

Milan Mišík na Katedru geológie Univerzity Komenského nastúpil po rigorózných skúškach roku 1952 ako asistent u prof. D. Andrusova. Kandidátsku dizertačnú prácu obhájlil v roku 1956 a docentom sa stal v roku 1961. Vedúcim katedry bol až do jej zlúčenia s katedrou paleontológie (1966—1970). Za mimoriadneho profesora ho vymenovali v roku 1970 a v tom istom roku sa stal doktorom geologicko-mineralogických vied.

Zo sledovania odborného rastu prof. M. Mišíka je na prvý pohľad zrejmé jeho nadanie a príkladná usilovnosť. Veľmi skoro zvládol sedimentárnu geológiu a sústredil sa na vedeckovýskumnú prácu. Oblasťou jeho záujmu je najmä sedimentárna petrografia, analýza facií a mikrofácií, osobitne karbonátových hornín, diagenéza karbonátov, paleografia mezozoika a petroarcheológia.

Prvá desiatka jubilantových prác je orientovaná sedimentárno-petrograficky. Išlo o bádanie ťažkých minerálov neogénnych formácií východného Slovenska a Podunajskej nížiny uskutočnené v spätosti so základným uhoľným prieskumom. Ďalej skúmal petrografiou viateho piesku Záhorskej nížiny, ako aj zloženie ťažkých minerálov granitu Malých Karpát.

V ďalšej desiatke prác sa prof. M. Mišík postupne preorientoval na analýzu facií, ale najmä mikrofácií karbonátových sedimentov triasu, jury a kriedy Západných Karpát. Veľkú pozornosť venoval nielen stratigrafii a paleontológii, ale aj analýze sedimentárneho prostredia a genéze sedimentov. V tomto odbore dospel k novým poznatkom dôležitým pre základný aj aplikovaný výskum a stal sa výraznou vedeckou osobnosťou. Vo svojom základnom diele Litologický profil manínskou sériou (1957) poukázal na širokú závislosť organizmov od sedimentárneho prostredia, ktoré ich obklopuje. V ďalších prácach, v ktorých je mnoho priekopníckych uzáverov, sa prejavilo úsilie nájsť oporné a korelovateľné mikrofácie jury a kriedy Západných Karpát. Jubilant dokázal, že pri karbonátových horninách pelagického a hlbokomorského pôvodu, v ktorých niet makrofauny, a také sú mnohé triasové jurské a spodnokriedové formácie Západných Karpát, je štúdium mikrofácií nevyhnutné. Čoskoro sa ukázalo, že význam mikrofácií presahuje rámec stratigrafie mezozoika, že sa dajú využiť aj pri osvetľovaní paleoklimatických, paleogeografických, ale aj paleotektonických (štúdium mikrofácií vo valúnoch zlepencov a exotik) pomerov karpatskej geosynklinály. V tomto ohľade je osobitne významná práca Mikrofacies of the Mesozoic and Tertiary limestone of the West Carpathians (1966). Autor v nej zhrnul poznatky z väčšiny známych vápencových facií a formácií Západných Karpát. V tom čase nemala také komplexné a rozsiahle dielo ani jedna susedná krajina. Túto skutočnosť akcentovali mnohí recenzenti a práca mala veľký ohlas v medzinárodnom meradle, a to nielen v Európe.

Prof. M. Mišík bol však uznávaným odborníkom v otázkach mikrofácií karbonátov už pred jej vydaním. Zásluhou radu jeho výskumov (napr. koralovo-riasového vápenca v paleogéne Myjavskej pahorkatiny — s J. Zelmanom, liasových facií Veľkej Fatry, paleografie liasových súborov — s M. Rakúsom) sa niektoré fácie stali lepšie prepracovaným modelom na porovnávanie ako fácie z klasických alpských terénov.

V príspevku nemôžeme analyzovať všetky práce, ktoré jubilant publikoval doma a v zahraničí. Osobitnú pozornosť si však zasluhujú tie, v ktorých prepracoval diagénezu karbonátov (1968), aspekty rekryštalizácie a opísal rad nových štruktúr a príznakov, ktoré sa doteraz vo svetovej literatúre neuvádzajú (pozri Bathurst 1972, Folk 1973). Jeho záujem o túto problematiku prezrádzajú aj práce významné z pedagogického aspektu. Vďaka jubilantovi je u nás terminológia a klasifikácia karbonátových hornín výstižná a pomerne jednotná.

V jubilantovej produkcii sú aj diela zo styčných odborov archeológie a paleontológie, ktoré sú, zdá sa, jeho naturelu mimoriadne blízke. Prezrádzajú výborný postreh, ktorý je pre prof. M. Mišíka príznačný. V ostatnom období zdôrazňuje význam bádania mikrofácií pri paleografických rekonštrukciách a pri štúdiu platňovej tektoniky.

Jubilant je dobrý a skúsený pedagóg. Prednáša všeobecnú geológiu, regionálnu geológiu ČSSR, regionálnu geológiu sveta, stratografiu a náuku o faciách. V týchto odboroch vyškoliť viacej vedeckých aspirantov. Prednášal na univerzite v Havane (1963—1966), v Segedíne (1971) a v Krakove (1975). V odbore analýzy karbonátových facií má žiakov aj v iných krajinách. Má dar prednášať a viesť študentov a ľahko si získava ich sympatie.

Pri význačnom životnom jubileu za všetkých našich geológov ďakujeme prof. RNDr. Milanovi Mišíkovi, DrSc., za jeho doterajšie dielo a do ďalších desaťročí mu úprimne želáme úspešné splnenie cieľov, ktorých má iste nemálo.

Róbert Marschalko